

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 31 (1475) 1985 m. rugpiūčio 7 d.

Melbourne

XXX METAI

RUGPIŪTIS - KATALIKIŠKAI SPAUDAI

Į Sibiro katorgą įkaitu už kun. A. Svarinską

DLK Vytenio Šaulių Kuopos šaulys Zigmas Augaitis pasiryžo atlikti sovietinio teismo pirmą bausmę kunigui Alfonsui Svarinskui. Jis kreipėsi į Australijos užsienio reikalų ministrą Mr. G. Hayden anglų kalba raštu.

— Aš, Zigmas Augaitis, lietuvių kilmės Australijos pilietis, pasiryžau būti įkaitu Sovietų koncentracijos stovykloje atlikti likusią bausmę, pirmą Gerbiamajam kunigui Alfonsui Svarinskui. Nuolankiai prašau Jus, mielas Ministrą Mr. Hayden, šių dalykų:

1. Kreipkitės į Sovietų Rusijos valdžią kun. A. Svarinsko išleidimu, pasikeičiant su manimi, ir jam suteikti laikiną įvažiavimo vizą į Australiją.

2. Kunigas Alfonsas Svarinskas gali atvykti į mano namus ir naudotis visa mano dabartine nuosavybe ir mano einamąja sąskaita banke absoliučiai savo asmeniškam naudojimui, kol aš užbaigęs jo bausmę grįšiu į Australiją iš Sovietų koncentracijos lagerio.

3. Prašau, kad aš neprarasčiau savo Australijos pilietybės ir paėmęs jo bausmę galėčiau laisvai sugrįžti atgal į savo namus Australijoje, Melbourne.

4. Kol atliksiu bausmę kaip įkai tas, kad aš visą laiką būčiau Australijos Federalinės valdžios būdėjime ir globoje.

5. Kun. A. Svarinskas pasikeitimui su manimi turėtų pirmiausiai atvykti į Australiją, jam parodysiu kaip naudotis mano nuosavybe ir tada vyksiu į Sovietų Rusiją paėmęs likusią jo dabartinę bausmę.

Britų žurnalistas van der Elst

KUN. ALFONSAS SVARINSKAS
Atlieka komunistų jam pirmą bausmę katorgoje.

Londono "The Daily Telegraph" dienraštyje skelbia, kad Sovietų Sąjunga nuo komunistų revoliucijos pradžios ten nužudė 69.700.000 žmonių. Lietuva prieš II pasaulinį karą turėjo 3 milijonus gyventojų, po tokį pat skaičių tuomet turėjo Belgija ir Olandija. Dabar Belgija turi 9.800.000 ir Olandija 14.200.000 gyventojų. Kur tad Lietuvos natūralus pricauglis po sovietiniu okupaciniu režimu? Ar jie žuvo ištremiti į Sibiro koncentracijos sto-

vyklas? (pasirašė Z. Augaitis)

Prie šio pareiškimo pridėta keletas dokumentų. Pateikta kun. A. Svarinsko - sąžinės kalinio apybraiža ir jam mesta drakoniška bausmė už jo plačią veiklą, pirmiausiai už Katalikų Komitete Tinkinčiųjų Teisėms Ginti, kurio buvo steigėjas. Už šią veiklą turėjo savo tautiečių viešą paramą, vos jį areštavus, virš 36.000 lietuvių pasirašė protesto peticiją. Europos Parlamentas 1983 m. balandžio 3 d. savo rezoliucija pasmerkė kun. A. Svarinsko suareštavimą ir prašė jį paleisti.

Tai nuostabus Zigmo Augaičio pasiryžimas būti įkaitu ir atlikti Lietuvos okupantų mestą bausmę kunigui A. Svarinskui. Tai unikumas visoje lietuvių išeivijoje! PD

ŠAULYS ZIGMAS AUGAITIS
Pasiryžo atkenti katorgoje už kun. Alfonsą Svarinską.

TEISANT KUN. ALFONSA SVARINSKĄ

"LKB Kronika" Nr. 58 pateikia kun. A. Svarinsko teismą, kaip pavyzdingas idealistas kun. A. Svarinskas įvarė baimės ginkluotai Vilniaus KGB ir milicijos gaujoms.

Kun. A. Svarinskas aiškino sovietiniam teismui, jog visa savo veikla jis kovojo tik už įstatymų laikymąsi, išvardijo visą eilę faktų, iš kurių aiškiai matyti, kad Bažnyčia Lietuvoje yra surakinta, kad prieš ją kovojama grubiomis prievartos priemonėmis. Tikintieji kreipiasi į kunigus, prašydami, kad juos apgintų nuo persekiojimų, ypač dažnai kreipiasi mokinių tėvai. Teisėjas 3 kartus bandė nutrauk-

— Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos išrinkta nauja valdyba: pirmininkė Zena Drešliūtė, vicepirmininkė Regina Stankutė, nariai — Audrius Budrys, Paulius Gudelis ir Laima Šimanskytė. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga gerai pasiruošė Taikos ir Laisvės Zygiiui per Baltijos jūrą liepos 26-31 dienomis ir dalyvavo Kopenhagoje Baltijos tribunole, teisiant Sovietų Sąjungą už nusikaltimus Pabaltijo valstybėse, - praneša Vatikano radijas.

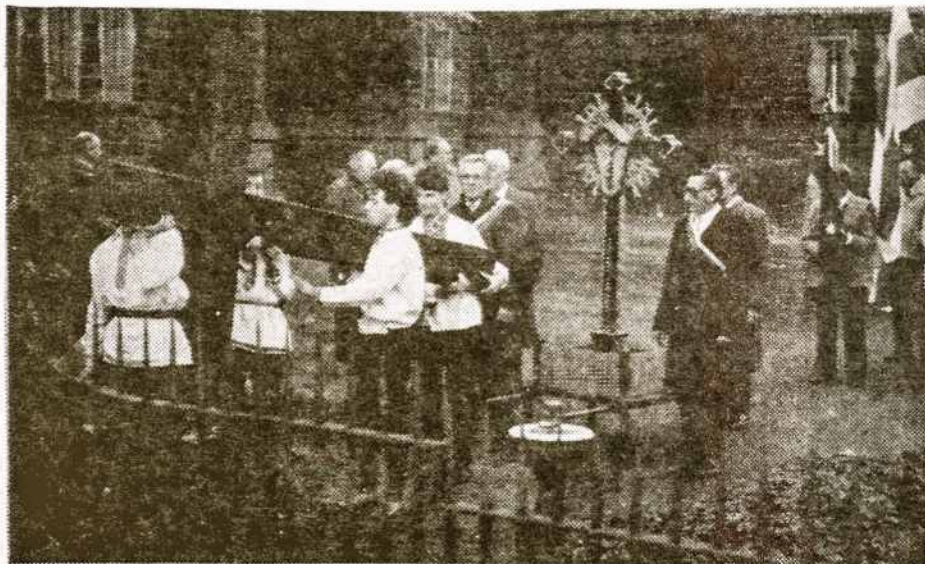
— Bostono žymiausias laikraščiai įvairiais straipsniais minėjo Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių pavergimo sukaktį, atkreipė dėmesį į slaptą sovietų - nacių susitarimą Pabaltijį užleidžiant Maskvos viešpatavimui.

Čikagoje liepos 8 d. mirė žymusis rašytojas Vincas Ramonas, 80 metų amžiaus, gimęs Trakiškių kaime, Marijampolės apskrityje. Jį ištiko širdies smūgis. Nepriklausomoje Lietuvoje mokytojavo gimnazijose. Kaip rašytojas pradėjo rašyti prieš II pasaulinį karą, bet ypač išgarsėjo savo garsiuoju romanu "Kryžiai", kurie susilaukė net trijų laidų, latvių ir anglų kalbomis. Už savo kūrybos knygą yra laimėjęs BALFO premiją ir Vinco Krėvės vardo Literatūros premiją. Laidotuvės vyko Čikagoj Brighton Park Lietuvių Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje ir palydėtas liepos 13 d. į Šv. Kazimiero kapines.

— Hamburgo lietuvių kapelionas kun. Vaclovas Šarka (gimęs 1922. V. 2) po sunkios vėžio operacijos buvo jau sustiprėjęs ir aplankė Austriją, Belgiją ir Norvegiją. "Europos Lietuvių" pranešimu jo sveikata vėl pablogėjo, ir bus reikalinga antra operacija. Būdamas ligoninėje kun. V. Šarka parašė laišką Gromykai, Gorbačioviui ir į Vilnių A. Barkauskui, kad išleistų jo pensininkes seseris jį sunkioje ligoje aplankyti, bet iš jų negavo jokio atsakymo.

— Kanados Lietuvių Bendruomenės Kultūros Taryba Toronte apžvelgė savo veiklą, nutarė įsteigti Toronte Kanados lietuvių archyvą, paruošti ir išleisti Kanados lietuvių istoriją, rūpintis, kad 1986 m. lietuviai būtų atstovaujami Van couver mieste rengiamoje pasaulinėje parodoje. Ten planuoja surengti Dainų ir Tautinių šokių koncertą, kurį atliktų Kanados lietuvių tautinio meno vienetai. Ši taryba kasmet premijuoja ir jaunuolius, kurie pasireiškia kultūrinėje veikloje ar patarnavo Lietuvos vardo iškelimu svetimtaučių tarpe.

— Kunigas Augustinas Rubikas mirė liepos 22 d. Memmingene, Vakarų Vokietijoje. Jis buvo gimęs 1915. 8. 19 Skaisgirių kaime, Sintautų vlsč., Šakių aps. Kunigu iššventintas 1942. 5. 10. Jo mirtį pranešė prel. P. Jatulis.

Melbourne Pavergtųjų Tautų Ekumeninėm pamaldom liepos 21 d. prie šv. Patriko katedros rikiuojasi nešti procesijos kryžių gudų jaunimas. Prie mūsų tautinių ornamentų kryžiaus Stasys Balsys, Juozas Keblys, toliau L. Padgurskis, J. Jurgelaitis, kuris tvarkė procesiją.

Foto: Povilas Dargis

ti teisiamojo gynimosi kalbą, bet kun. A. Svarinskas paprašė, kad bent prieš mirtį leistų netrukdomai išsikalbėti: "Daugiau nereikės manęs teisti, liksiu skolingas, nesitikiu atsėdėti visą bausmės laiką. Bijote manęs?! Nejaugi aš tuščiomis rankomis, atėmėte net rožančių, sunaikinsiu jūsų galingus tankus?"

Trečią kartą einančiam Gulago keliais už Tėvynę ir Bažnyčią, 1983 m. gegužės 6 d. 15 val. buvo perskaitytas teismo nuosprendis: kun. Alfonsas Svarinskas nuteisiamas 7 metus griežto režimo lageryje ir 3 metus tremties.

Sukelti akciją Vilniaus katedros grąžinimo reikalui

GERA PROGA — KRIKSTO 600 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS

Kai netrukus minėsime Lietuvos krikšto atnaujinimo 600 metų sukaktį, pagalvokime apie labai didelį anų ir šių laikų kontrastą. Pora pavyzdžių. Senovėje Lietuvos valdovai krikštijo savo tautiečius bei pavaldinius, norėdami juos su kultūrinti ir suartinti su Vakarų kraštais, o dabartiniai okupantai visomis išgalėmis stengiasi krikščio nybę išrauti. Lietuvos valdovai, didikai ir valstiečiai per šimtus metų statė didingas bažnyčias, o dabartiniai uzurpatoriai jas naikina, griaua.

Bet grįžkime prie Lietuvos krikšto. Nė viena tauta, taigi ir lietuviai, nebuvo iš karto apkrikštyti. Taigi ir Lietuvos krikšto atveju turime tris pagrindinius jo etapus. Pirmasis buvo Mindaugo krikštas — kai šis Lietuvos valdovas pats apsikrikštijo drauge su savo šeimos nariais bei didikais (1251 m.) ir gavo iš popiežiaus karališkąjį vainiką. Tai labai garbingas mūsų valdovo žingsnis, kurio niekada neturime užmiršti. Net faktas, kad tada krikščionybė Lietuvoje neprigijo, nėra pats esminis dalykas. Mindaugas pastatė ir pirmąją R. katalikų bažnyčią, gal būt ji buvo ano meto katedra ir stovėjo Vilniuje toje vietoje, kur 1973 m. archeologai Vilniaus pilies rajone aptiko bažnytinio pastato pamatų liekanas. Mindaugo puoselėta krikščionybė neprigijo, bet visiškai ir nesunyko, nes ir po jo Lietuvoje buvo vienuolynų bei bažnyčių.

Antrasis Lietuvos jau sėkmingesnis krikštas buvo pradėtas 1387 m. DLK Jogailos rūpesčiu. Maždaug tais metais ir buvo pastatytas nedidelis vienanavis bažnyčios pastatas, kuriam popiežius Urbonas VI 1388. III. 11 suteikė katedros titulą. Kai šis pastatas 1419 m. sudegė, DLK Vytautas toje pačioje vietoje pastatė naują žymiai didesnę trijų navų mūrinę katedros bažnyčią. Padavimas sako, kad dabartinės katedros vietoje senovėje buvusi senosios lietuvių tikybos šventovė.

Amžių bėgyje katedra kelis kartus degė, buvo Lietuvos priešų naikinama, bet vėl atstatoma. Dabartinis katedros pastatas yra garsaus architekto Lauryno Stuokos - Gucevičiaus konstrukcijos. Ji pastatyta 1786-1801 m., paliekant kai kurias senosios katedros dalis ir įrengimus.

Vilniaus katedra (1922 m., vysk. J. Matulaičio rūpesčiu, popiežius Benediktas XV jai suteikė bazili-

.....
BRONIUS KVIKLYS
 Mūsų specialus bendradarbis
 Cikagoje

kos titulą) yra didelė Lietuvos istorijos dalis. Joje vyko labai daug reikšmingų istorinių įvykių. Joje buvo vainikuojami DL kunigaikščių vaikai - mūsų valdovai, pradedant Vytautu ir baigiant Steponu Batoru. Katedroj vykdavo valdovų ir jų šeimos narių sutuoktuvės. Jos sienose bei rūsiuose palaidoti valdovai: Vytautas Didysis, Aleksandras Jogailaitis, Vytauto brolis Žygimantas Kęstutaitis, Švitrigaila, Vytauto brolio Žygimanto sūnus Mykolas, abidvi Žygimanto Augusto žmonos karalienės, Elžbieta Habsburgaitė ir Barbora Radvilaitė, Šv. Kazimieras, daugybė kitų Lietuvos dignitorių, eilė Vilniaus vyskupų. Katedroje vyko labai daug svarbių istorinių įvykių bei aktų. Amžių būvyje jos vidus ir išorė buvo išpuošta neįkainuojamos vertės žymių dailininkų paveikslais, skulptūromis; įruošta keilolika koplyčių, kurių skaičiuje ypač minėtina labai meniškai įruošta Šv. Kazimiero koplyčia. Atskirai minėtina labai sena ir aukšta katedros varpinė apie 1522 m., įruošta Vilniaus žemutinės pilies bokštelė.

Vilniaus katedra - Lietuvos panteonas, meno turtų galerija, Lietuvos ne tik maldingumo, bet didybės ir garbės simbolis.

II pasaulinio karo metu, nežūrint stiprių rusų - vokiečių mūsų Vilniuje, katedros pastatas su savo vertybėmis išliko beveik nepalietas. Tačiau jį ištiko kita neganda. 1948 m. joje buvo okupuojamos valdžios įsakymu nutrauktos pamaldos, palikta be kunigo. 1950 m. paskelbta, kad ji nebus grąžinama katalikams, paversta valstybine nuosavybe - muziejumi. Visos tuometinio Vilniaus vyskupijos valdytojo vysk. K. Paltaroko pastangos grąžinti katedrą katalikų kultui, daug prašymų ano meto Sovietų Sąjungos dignitoriams, J. Staliną įskaitant, nuėjo niekais. Nebuvo leista katalikams pasilaikyti bent Šv. Kazimiero koplyčią, kurioje jau šimtus metų ilsėjosi Šventojų palaikai. 1953 m. gegužės mėn. jie buvo perkelti į šv. Petro ir Povilo bažnyčią Vilniuje.

Tokiu tai būdu Vilniaus kated-

ra - bazilika buvo išplėsta iš katalikų, kurie čia meldėsi daugiau kaip 500 metų. Tame pačiame Vilniuje okupantai atėmė iš katalikų dar apie 30 kitų bažnyčių bei stambių religinių objektų, visus vienuolynų pastatus. Šie kulto pastatai paversti sandėliais, dirbtuvėmis, šokių bei gimnastikos salėmis ar net nugriauti. Išniekintoji šv. Kazimiero bažnyčia paversta ateistiniu muziejumi. Bet Vilniaus katedra tam tikra prasme susilaukė "geresnio" likimo - ji buvo paversta paveikslų galerija. Tai buvo lyg tam tikra laimė jos didžiojoje nelaimėje, nes okupantai kaž kaip nesiryžo sunaikinti joje esamų meno vertybių. Tuo tarpu neliešti ir katedroje esantieji kapai bei laidojimai. Tebėra ir garsūs katedros vargonai, kurie po remonto dabar naudojami koncertų reikalams. Be ko kita, retkarčiais grojama ir klasikinė religinė muzika... Bet vis tai maža paguoda tikintiesiems.

Bet ar Vilniaus katedra taip ir turi pasilikti okupantų rankose? Žinoma, kad pasiliks, jeigu mes visi katalikai, kiti krikščionys ir net netikintieji tylėsime, kaip kad ligi šiol tylėjome. O pakelti balsą katedros grąžinimo katalikams reikalui pats laikas ir gera proga: Lietuvos krikšto atnaujinimo 600 m. sukakties minėjimas. Koks gi gali būti jubiliejaus šventimas, kai neturime katedros, iš kur krikšto atnaujinimas buvo pradėtas?

Galime pastebėti, kad Sovietų valdžios viršūnėse yra labai nepopuliarus reikalas, kai keliamas religijos persekiojimo klausimas. Jų valdžia daug ką daro, kad užsienis to persekiojimo nejaustų. Taigi reikia "sukelti triukšmą" ir parodyti laisvajam pasauliui, kaip iš tiesų yra Vilniaus katedros reikalas. Tai jau lietuviškosios išeivijos uždavinys.

Turime išeivijoje keletą vyskupų, daugybę lietuvių dvasininkų įvairiuose laisvojo pasaulio kraštuose. Yra sudarytas Komitetas Lietuvos krikšto jubiliejui paminėti. Visų šių ir kitų institucijų jungtinėmis pastangomis turi būti pravesta akcija Vilniaus katedros grąžinimo reikalui. Ir tai turi būti pradėta vykdyti nedelsiant.

Reikia paruošti ir išleisti svetimomis kalbomis stambią ir gerai dokumentuotą knygą, įrodančią Vilniaus katedros reikšmę ne tik Lietuvai, bet ir visai katalikų Bažnyčiai. Reikia šiuo reikalui pateikti medžiagos viso pasaulio vyskupams, kad jie savo vyskupijose vestų reikiamą akciją, skelbtų maldos dienas už Vilniaus katedros grąžinimą. Reiktų ieškoti būdų veikti ir diplomatijos kanalais. Sovietų valdžiai, rodosi, nebūtų sunku sugrąžinti Vilniaus katedros pastatą katalikams, nes jis nėra perdirbtas į įmones, kaip, sakysime Prisiškėlimo bažnyčia Kaune ar Marijos Taikos Karalienės bažnyčia Klaipėdoje.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Žemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.

įvykiai

● **Užsienio reikalų ministeris** Mr. Hayden palankus marksistiniam režimam. Australijos lankyti pasikvietė Nikaragvos marksistų valdžios užsienio reikalų ministerį suspenduotą kunigą Miguel D'Escosto Brockman. Taip pat ir Naujosios Zelandijos Darbo partijos valdžia tą Nikaragvos ministerį pasikvietė savo krašto svečiu.

● **Canberra.** Libijos socialistinės valdžios Canberroje įsteigta ambasada "Liaudies Biuras" turi ir kitas keturias savo įstaigas Australijoje, nors Australijoje Libijos piliečių nėra nei 50. Viktorijos senatorius liberalas Jim Short atsisaukia ištirti kokį uždavinį čia mus turi Libijos ambasados, kai net ir Australijos prekyba su Libija yra visiškai nežymi, - praneša "News Weekly" VII. 31.

● **Havana.** Kubos diktatorius komunistas Fidel Castro liepos 31 d. buvo sušaukęs Lotynų Amerikos kairiuosius politikus, akademikus, ekonomistus, profesinių sąjungų vadovus, kad visi tie kraštai, prasiškolinę Amerikai USA \$ 360 milijonų tos skolos nemokėtų ir tas paskolas JAV bankams turėtų padengti JAV sumažintas gyvybos finansavimas.

● **New York.** Amerikos erdvėlaivis Challenger liepos 29 d. septynioms dienoms su septyniais astronautais pakilo į žemės orbitą. Po 6 minučių skridimo vienas iš trijų pagrindinių motorų perkaito ir turėjo būti išjungtas. Dėl to erdvėlaivis nebepakilo į numatytą 390 kilometrų aukštį, pasiekęs 270 km aukšt. Erdvėlaivis per valandą skrenda net 27.997 kilometrų greičiu ir turi \$ 78 milijonų vertės įrengimų eksperimentams.

● **Melbournas.** Į miesto ir priemiesčių savivaldybių rinkimus rugpjūčio 3 d. žymiai pralaimėjo Darbo partijos kandidatai. Iškilę nepriklausomieji Melbourne miesto savivaldybėje iš 21 vietos laimėjo 13, kurią anksčiau valdė darbiečiai. Fitzroy savivaldybę laimėjo nepriklausomieji, kurią darbiečiai buvo valdę per ištisus 40 metų. Rinkimai vyko Melbourne 35 priemiesčių savivaldybėse ir keliuose kituose Viktorijos valstijos miestuose.

● **Melbourne** Singapūro biznierių Jack Chia grupė turi modernius 18 aukštų rūmus ir viename aukšte puošnią įstaigą užleido Popiežiaus vizito organizavimo komitetui čia įkurti savo vyriausią būstinę. Federalinis Popiežiaus vizito organizatorius Monsignoras Walsh dėkoja tam biznieriui už parodytą katalikams didelį prielankumą. Donovanai įstaiga turi 90 kvadratinių metrų plotą ir čia pradėjo darbą 12-15 žmonių, o Popiežiaus apsilankymo metu sekančiais metais lapkričio mėnesį toje vyriausioje būstinėje dirbs apie 100 tarnautojų. Tie rūmai randasi pačiame miesto centre Nr. 1 Collins Street.

● **Nelaimės.** Pietų Prancūzijoje prie Bordeaux miesto susidūrė du traukiniai, žuvo 34 žmonės, apie 180 liko sužeisti. Nelaimė įvyko per klaidą pakėlus semaforą, kai tais bėgiais skubėjo greitis traukinys su turistais. Kita didelė nelaimė Amerikoje Teksaso valstijoje, kai jumbo lėktuvas su 162 keleiviais skrido iš Floridos į Dallas Forth Worth ir smarkioje audroje žaibuojant leidžiantis nukrito. Gyvi išliko tik 28 keleiviai, visi kiti užsimušė.

T Ė V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

VISATOS KARALIENĖ

Rugpiūčio mėnesį dominuoja Dievo Motina Marija didžiąja švente - Jos iškėlimu užbaigus žemiškąjį gyvenimą, kai su kūnu ir siela - vienintelė iš žmonių - buvo paimta į dangų. Apreiškimo knygoje šv. Jonas dramatiškai aprašo Marijos pasirodymą rytmečio dangaus skliaute, kuri spindėjo nepaprasta garbės šviesa, apsisiautusi saule, mėnulis po jos kojomis, o galvą puošia dvylikos žvaigždžių vainikas. Tuoj pat danguje pasirodė ir kitas ženklas - tai milžiniškas raudonas slibinas su septyniomis galvomis ir dešimčia ragų, savo uodega numetęs ant žemės trečdalį dangaus žvaigždžių. Jis atsistojo prieš Moterį, kad ji kai tik pagimdys, tuoj prarytų jos berniuką, kurio paskirtis valdyti tautas. Tačiau slibinui tas sumanymas nepasisekė. Pykdamas ant Moters, kurios negalėjo pagauti, nuėjo kovoti su kitais jos vaikais, kurie klausė Dievo įsakymų ir laikėsi Jėzaus liudijimo.

Kas ta Moteris apreiškimo vizijoje? Aišku, kad tai Marija, Išganytojo Jėzaus Motina. Ji čia simboliškai palyginama ir Bažnyčiai, kuri nuolat persekiojama, bet niekuomet nenugalima, nes ji pastatyta ant tokios uolos, kurios nei pragaros galybės neįveiks. Tas raudonas slibinas, kuris siekia užvaldyti visą pasaulį ir jį pajungti po savo valdžia, ar tai nėra šiandieninis sovietinis komunizmas? Popiežiaus Pijaus XI Enciklika sako, kad tai "Nedoras ir prigimties teisei kuo labiausiai priešingas komunizmo mokslas. Jį priėmus iš pat pamatų būtų išgriautos visų teisės, dalykai, nuosavybės ir pati visuomenė. Tai pragaištingas maras, kuris eina per pačias visuomenės smegenis ir veda ją į pražūtį". Tas įkūnytas melas - bedieviškasis komunizmas žudo krikščionis, prie sunkiųjų darbų badu ir šalčiu juos marina. Juos žudo ne dėl to, kad krikščionys būtų nusikaltėliai, bet dėl to, kad jie išpažįsta Jėzų Kristų, kad jie savo gyvenimu nenusilenkia bolševizmo melui. Melas, kaip įkūnytas blogis, yra pati giliausia Dievo paneigimo esmė, bedievybės giliausia prasmė. Komunizmas ir siekia išrauti Dievo idėją iš žmogaus širdies. Velnias jaučiasi laimėjęs, kai žmogus, Dievo paveikslas, jau nebeatspindi Dievo ir ant šio sunaikinimo velnias triumfuoja.

"Nėra po dangumi žmonėms duoto kito vardo, kaip Jėzus Kristus, kuriuo mes galėtume būti išgelbėti" - skelbia šv. Petras tautos vadovams ir seniūnams (Apaštalu Darbai 4, 1-12). Tikėjimu į Dievą, kaip tvirtu bet kokios socialinės santvarkos pamatu, turi remtis kiekvienas žmonių autoritetas, tad visi, kurie nenori anarchijos ir terorizmo, privalo visomis jėgomis stengtis, kad religijos priešai neatsiektų savo tikslo. Švč. Marija apsireiškusi 1917 m. Fatimoje kvietė visus melstis, daryti atgailą, kad atsiverstų Rusija ir pasaulis būtų išgelbėtas iš baisios katastrofos.

PD

Afrikos „išsilaisvinimas“

Prasidėję masiniai neramumai P. Afrikoje vargu ar galės būti numalšinti, nežiūrint išimties stovio paskelbimo ir griežtų policijos pastangų. Paskutinė baltųjų ir kartu civilizacijos tvirtovė Afrikos žemyne jau turi suskaičytas savo dienas.

Nėra prasmės sustoti prie minėto krašto istorijos, kurios raida privedė prie dabartinės padėties. Daug svarbiau panagrinėti galimas Afrikos praradimo pasekmes Vakarų pasauliui ir pastarojo išidėmetiną laikyseną šiuo momentu.

P. Afrikoje gyvena 22 milijonai juodųjų ir 5 milijonai baltųjų žmonių, daugiausia olandų, anglų ir vokiečių kilmės. Krašto valdymas nuo pat jo įkurimo buvo ir yra baltųjų rankose. Po 1948 metų P. Afriką valdo nacionalistų partija, kuri įvedė apartheid - rasinės segregacijos vidaus politiką, nustatantią santykių normas tarp baltųjų ir juodųjų krašto gyventojų. Rasinė segregacija draudžia juodų - baltųjų asmenų vedybas ir intymius santykius, apsigyvenimą juodųjų miestuose be specialaus leidimo ir leidžia balsuoti tik baltiem krašto gyventojams. Taip pat algos už tą patį darbą mokamos mažesnės juodiems negu baltiem.

Aišku, kad tai yra juodiems gyventojams gana nepalanki politika, kuri nesiderina su šių dienų pasaulio laisvės ir lygybės šūkais. Negrų dauguma tai jaučia, pergyvena ir supranta. Iš čia kyla pasipriešinimas baltųjų dominacijai.

Ko juodieji nesupranta, tai, kad tik dėka baltojo žmogaus sugebėjimo ir organizacijos šitas kraštas pasiekė dabartinio gerbūvio ir progreso aukštą lygį. Daugumos išrinkta negrų valdžia reikėtų sugrįžti ne tik į vargą, betvarkę ir kultūrinę - mokslinį atsilikimą, bet greičiausiai į marksistinę diktatūrą, kurioje juodieji ir baltieji neturėtų jokios laisvės iš viso. P. Afrika būtų dar vienas šito žemyno kraštas, kur žmonės miršta nuo bado ir kur Vakarai turi siųsti maistą, vaistus ir rūbus.

Čia verta paminėti, kad P. Afrikoje yra nepriklausomi nuo valdžios teismai, yra pusiau laisva spauda, toleruojamos valdžiai priešingos bažnyčios, opozicijos partijos ir net pačių negrų politinės organizacijos. Palyginus su Sovietų Sąjunga, P. Afrika yra laisvės oazė, nežiūrint minėtos juodųjų asmenų diskriminacijos. Vis dėlto Š. Amerikos senatas balsavo už uždėjimą ekonominių sankcijų P. Afrikai, bet ne Sovietų Sąjungai. Daug Vakarų liberalų apšaukia P. Afrikos rasinę segregaciją velniškiausiu žemėje politiniu režimu, bet saugojasi nepasmerkti rusų marksistus, kurių diktatūra laiko atėmus laisvę svetimom tautom dalyvauti laisvuose rinkimuose ir savystoviai tvarkytis! Dar blogiau, kad baltųjų diskriminacija Sovietų Sąjungoje atima laisvę būti nepriklausomom tautom, kurios parodė, kad yra kompetentingesnės už okupantus rusus savystoviai tvarkytis.

Kodėl taip elgiasi demokratiškas kraštų politikai? Aišku kodėl: sugriauti P. Afrikos valstybę ir įvesti

Rašo Dr. J. Kunca

marksistinę diktatūrą, kaip atsitiko Rodezijoje, pasitarnaujama Maskvos siekimam. Gi duoti laisvę Rytų Europai - eitų prieš Kremliaus norus. Iš to aiškėja, kad gera dalis politikų, įskaitant australiečius, dėl jų naivumo ar pasidavimo tar nauja ne laisviem Vakaram ir savo tautom, bet Maskvai.

Sitoks minėtų politikų elgesys tikriausiai pagreitins P. Afrikos žlugimą. Juodieji turės laisvę vienas kitą žudyti ir apsikabinti raudonosius išlaisvintojus, pažins bėdą ir tikrą diktatūrą. Laisvasis pasaulis su savo karštagalviais politikais praras visą Afrikos žemyną

su jo svarbiais mineralais, auksu ir deimantais. Įsitvirtinę P. Afrikoje raudonieji galės užkirsti laivų kelią, vienintelį, kuris galėtų būti panaudotas neturint galimybių nau dotis Suezio kanalu.

Afrikos netekimas neatneš laisvės nei gerovės P. Afrikos juodiesiems, bet bus didelis smūgis Vakaram ir toks pat laimėjimas Sovietam.

Dabartinė padėtis P. Afrikoje turėjo pasikeisti ir Pretorijos valdžia jau pati pradėjo įvesti kai kurias reformas. Bet revoliuciniui sistemos pakeitimui kraštas yra visiškai nepasiruošęs ir dėl to juodųjų reikalaujamas išsilaisvinimas gali pasibaigti jų pačių ašarom ir aimanavimais vieną kartą jį atsiekus.

POSĖDŽIAVO ALK FEDERACIJOS VALDYBA

Jau įėjo į tradiciją, kad Federacijos valdyba visuomet posėdžiauja kiekvieno mėnesio pirmąjį pirmadienį, taip šįkart rugpiūčio 5 d. vakare susirinko posėdžiauti į Parapijos Namus Kensingtone. Federacijos Dvasios Vadui kun. Pr. Vaseriui vadovaujant malda, posėdį tęsė Federacijos pirmininkas Vincas Žemaitis. Pradėtas Katalikiškos Spaudos mėnuo Australijoje. Valdyba tikisi, kad visi mūsų prenumeratoriai, kurie dar neapmokėjo šių metų prenumeratą, toliau nebedels ir ją prisius Tėviškės Aidams. Viltis, kad su auka prisidės ir visi, kurie vertina laikraštį. Mūsų laikraščio išlaikymui

balius ruošiamas Melbourne Lietuvių Namuose rugsėjo 28 d. Gros jau spėjęs išgarsėti mūsų lietuviškojo jaunimo orkestras "Dabar" su dainininke Loreta Čizauskaite. Seimininkės paruoš skanią vakarienę. Baliaus loterijai jau iš anksto Valdyba prašo geraširdžių tautiečių ką nors paaukoti. Dėl Popiež. Jono Pauliaus II vizito Australijoje sekančiais metais lapkričio mėnesį bus sueita į kontaktą su Federaliniu šio vizito ruošos komitetu pirmininku Monsignoru Walsh, kai tik jis grįš iš Tarptautinio Eucharistinio Kongreso Afrikoje. Užmegstas ryšys su 600 metų Lietuvos Krikšto minėjimo centriniu komitetu Amerikoje. Dar buvo aptarta įvairių einamųjų reikalų. Buvo gautas iš Federacijos Įgaliotinio Pr. Pusdešrio laiškas dėl jo korespondencijos "Marijonų Generolo vizitacijos Adelaidėje" pasisakiusios A. Urnevičienės - Lietuvių Caritas Tarybos narės.

Dar numatyta nupirkti Tėviškės Aidų spaustuvei oro vėsintuvus "Air conditioning". Valdyba Lietuvių Namų svetainėje pietus suruoš rugsėjo 1 d.

PD

ATEITININKŲ KONGRESO RELIGINIAI PARENGIMAI

Didžiąją dalį ateitininkų gyvenimo sudaro jos krikščioniškoji pusė. Ateitininkų Kongreso metu bus gvildenamos įvairios religiją liečiančios temos. Kongreso metu taip pat bus įvairių progų ateitininkams kartu sueiti bendroje maldoje per šv. Mišias. Rugpiūčio 31 d. Jaunimo Centre Čikagoje bus šv. Mišios, skirtos deimantinio jubiliejaus sukačiai paminėti. Vyriausias koncelebrantas ir pamokslininkas bus naujasis lietuvių vyskupas J. E. vysk. P. Baltakis OFM. Rugsėjo 1 d. Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje Brighton Parke šv. Mišių vyriausias koncelebrantas ir pamokslininkas - Čikagos kardinolas J. Bernardin. Šias šv. Mišias organizuoja kun. V. Rimšelis ir A. Prapuolenytė. Rugsėjo 2 d., Padėkos ir vilties šv. Mišios Jaunimo Centre bus atnašaujamos koncelebruojančių J. E. vysk. V. Brizgio ir kitų kunigų. Pamokslą sakys Ateitininkų Federacijos dvasios vadas kun. dr. V. Cukuras.

Specialus religinis ir patriotiškas Tėvynės vakaras įvyks rugpiūčio 31 d. Šis vakaras bus skirtas paminėti mirusius, žuvusius ar

nukankintus ateitininkus, o taip pat ir tragiškuosius momentus kaip trėmimus, partizanų kovas, areštus, teismus, kurie tebevyksta pavergtoje Lietuvoje dar ir dabar. Tėvynės vakaras susidarys iš įvairių dalių. Seselių kazimieriečių sode Marquette parko rajone žodžio ir muzikos forma bus prisiminti ateitininkai, kurie žuvo nepriklausomybės, partizaninės ir dabartinės kovose už tikėjimo laisvę ir tautinį apsisprendimą. Po to bus iškilminga eisena su kryžiais ir plakatais į šv. Mergelės Marijos Gimimo valanda su specialia muzikine bei žodine programa ir švenčiausiojo palaiminimu.

Ateitininkai didžiuojasi savo garbingu jubiliejumi. Šv. Mišių metu juos riš bendra malda už išėjusių ateitininkus ir už ateitininkus likusius Lietuvoje. Tėvynės vakaras ypač pagerbs Lietuvos herojus. Religiniai parengimai sudaro tik Kongreso dalį.

R. Kubiliūtė

Ateitininkų Kongreso informacijos komiteto narė

Siais metais sueina keletas mums nenaudingų, bet vertų paminėti sukakčių. Jau 40 m. nuo II pasaulinio karo pabaigos. 45 m. nuo Baltijos valstybių okupacijos, 40 m. nuo ukrainiečių ir kazokų belaisvių niekšiško išdavimo Stalino bude-liams ir Tito komunistų praveštų kroatų skerdynių.

Prisimenant tas visas negarbin-gas sukaktis yra verta paminėti ir 40 m. nuo Jungtinių Tautų Orga-nizacijos įsteigimo. Nors ta organi-zacija mums pavergtiesiems nieko gero nedavė, bet yra reikalinga apie ją šiek tiek žinoti.

1945 m. karui pasibaigus, Ameri-ka norėdama atsikratyti finansi-nės naštos ir moralinės atsakomy-bės už Rytų Europos negarbingą perleidimą komunistinei diktatū-rai, nutarė įkurti Jungtinių Tau-tų Organizaciją.

1945 m. birželio 26 d. San Fran-cisco mieste susirinę karo "laimė-tojai" iškilmingai pasirašė Jungti-nių Tautų Organizacijos steigiamą-jį aktą. Dalyvavo 50 valstybių atsto-vai. Pirmajam posėdžiui pirminin-kavo Australijos darbiečių vyriausybės užsienio reikalų ministeris Dr. Evat, kuris griežčiausiai pasi-priešino prieš mūsų diplomatų pas-tangas atstovauti Estijai, Latvijai ir Lietuvai. Neįsileido net stebė-tojų teisėmis, aiškindamas, kad mus atstovauja jo "ekscelencija" draugas Molotovas.

Ta proga vertėtų prisiminti, kad vėliau į Australijos valdžią atėjus liberalams, min. pirm. Robert Men-zies norėjo uždaryti komunistų par-tiją ir paskelbė referendumą. Prieš referendumą stoji pasipriešinti da-lis darbiečių partijos, vadovaujant tam pačiam Dr. Evat. Prokomunistinis blokas laimėjo, o komunistai ir šiandien laisvai veikia ruošdami dirvą pasaulinei revoliucijai.

Tais pačiais 1945 m. spalio 24 d. Jungtinių Tautų įsteigimas buvo oficialiai patvirtintas ir 1946 m. sausio 10 d. pradėjo darbą. Pir-miausia Jungtinių Tautų vardas yra visai neteisingas. Ten yra at-stovaujamos tik valstybės, o visos pavergtos tautos paliktos už durų. Jungtinės Tautos pavergtųjų tautų

JUNGTINIŲ TAUTŲ FARSAS

Rašo Alb. Pocius

balso visai nenori girdėti, ypatingai jeigu yra sovietų Rusijos pavergtos.

Kada Jungtinių Tautų sekretoria-tą pasiekė laiškas iš pavergtosios Lietuvos su 17.000 parašų, prašant apginti religijos laisvę ir žmogaus teises, laiškas dingio be žinios. Me-tais vėliau, buvo gautas 17 latvių vadovaujančių komunistų laiškas, prašant sustabdyti Latvijos rusi-fikaciją. Laiškas nebuvo svarstytas ir neįtrauktas net į registrus.

Finansiniai Jungtinės Tautos iš-laiko Amerika, sumokėdama du trečdalius visų išlaidų, tačiau sek-retoriatai du trečdaliai dirbančių tarnautojų yra iš sovietų Rusijos arba kitų komunistinių kraštų. Nau-jesios Afrikos valstybės neturi pinigų susimokėti nario mokesčių, o Rusijos atstovai dėl įvairių prie-žasčių visada atsisako sumokėti jiems skirtą išlaidų dalį, bet su rusišku nachališkumu kiša savo pu-litrukus ir KGB agentus į šiltas, Amerikos doleriais apmokamas tar-nybas ir per posėdžius kolioja Ame-riką ir kitus demokratinius kraš-tus. Paskutiniu metu Jungtinės Tautos yra pavirtusios į paprastą Sovietų Rusijos ir komunizmo pro-pagandos įstaigą.

Jungtinių Tautų Organizacijos chartos arba nuostatų pirmasis straipsnis sako, kad ji įkurta taikai ir tautų saugumui užtikrinti. Nuo pat Jungtinių Tautų įsikūrimo iki šių dienų taikos nebuvo ir karai vyksta visą laiką. Izraelis kariavo su arabais net tris kartus. Vyko Korėjos ir Vietnamo karai. Kam-bodijoje Kinijos komunistų drau-gai nužudė net 3 milijonus žmo-nių. Afrikoje visą laiką vyksta ka-rai ir sukilimai. Iranas su Iraku jau ketveri metai kaip kariauja ir niekas net nebando sustabdyti, nes tam negauna "palaiminimo" iš Maskvos.

Tautų saugumas taip pat nebu-

vo niekada užtikrintas. Penkiolika sovietinių "respublikų" ir dvylika "autonominių" tautų neša rusiš-kos vergijos pančius. Lietuvoje oku-pantas sunaikino vieną trečdalį mūsų tautos ir niekas nepareiškė net mažiausio protesto. Demokra-tinės laisvės pamintos po kojų, nes daugumas Jungtinių Tautų narių yra diktatūrinės valstybės, kur val-džioje sėdi niekieno nerinkti dik-tatoriai. Sovietų Rusija nuo 1917 m. neturėjo laisvų rinkimų ir yra valdoma, kaip jų pačių konstitucijo-je pažymėta, "proletariato dikta-tūros".

Ugandoje masiniai žudomi skir-tingų genčių žmonės. Etiopijoje ko-munistinės valdžios išvaryti ūki-ninkai tūkstančiais miršta badu, bet Jungtinės Tautos neturi laiko svartyti badaujančių reikalus. Jiems svarbiau pasmerkti Pietų Afrikos valdžią, gelbėti Čilės ir Salvadora komunistus. Jie daugiau rūpinasi, kad buvusios vokiečių ko-lonijos, kurią dabar mandato tei-sėmis valdo P. Afrika ir pavadin-tos Namibija, valdymą perimtų ko-munistinė teroristų organizacija SWAPO. Pietų Afrikos respublika norėtų tenai valdžią perleisti viet-os demokratinėms partijoms, bet JT būtinai nori kaip ir Rodeziją perleisti tik komunistams.

Šiandien Jungtinės Tautos turi jau 159 narius. Naurų sala Pacifiko vandenyne turi tik 5.000 gyvento-jų, bet gauna lygų balsą su Ame-rika. Du trečdaliai narių priklaus-o "Trečiojo pasaulio" blokui ir beveik visada balsuoja išvien su sovietų Rusija ir jos satelitais. Va-karų valstybės irgi savo tarpe nėra vieningos. Amerika, Grenados sa-los gyventojams prašant, išvarius Kubos komunistus ir rusų patarė-jus, Jungtinėse Tautose pasmer-kiant amerikiečių "agresiją", prieš Ameriką balsavo tik sovietų Ru-sija, Anglija ir Australija.

Mums, lietuviams, ir bendrai vi-soms pavergtomis tautomis, šitos

Jungtinės Tautos nieko gero ne-davė, mums nepadėjo ir niekur neužstojo, bet pataikavo komunis-tiniams kraštams, o apie sovietų Rusijos dekolonizaciją net ir girdė-ti nenorėjo. Laisvajam pasauliui galbūt net būtų geriau, kad jų ne-būtų, nes sovietų Rusija nebeturė-tų nieko jai nekainuojančios pro-pagandos tribūnos, kur už ameri-koniškais doleriais gaunamą algą, galima vesti subversinę veiklą ir šnipinėjimą prieš demokratinius kraštus.

PABĖGO SU SOVIETŲ NAUJAISIAIS GINKLAIS

Septyni afganų režimo kariuome-nės kariai dviem sraigtasparniais šiomis dienomis pabėgo iš Afga-nistano į Pakistaną, čia pasiprašy-dami politinės globos, kuri jiems buvo suteikta. Tai nebe pirmas afganų režimo karių pabėgimas į Pakistaną. Tokių pabėgimų pasi-taiko gana dažnai. Šį kartą, ta-čiau, kaip pastebi užsienio spau-dos agentūros, įvykis yra svarbus ir dėmesio vertas dėl to, kad sep-tyni afganai kariai į Pakistaną pa-bėgo dviem naujausiais sovietinės gamybos "Mi-24" tipo sraigtaspar-niais su kuriais Vakarų kariniai ekspertai dar neturėjo progos ar-čiau susipažinti.

Kaip rašo spaudos agentūros, da-bar ekspertai galės šiuos naujau-sius sovietinius sraigtasparnius ar-čiau išstudijuoti. Sakoma, kad šie sraigtasparniai yra pats pažėgiau-sias sovietų kariuomenės ginklas kovose prieš afganus laisvės kovo-tojus. Jie yra panaudojami ne tik-tai sovietinių karių transportui į laisvės kovotojų kontroliuojamas sritis, bet taip pat ir staigiom karinėm akcijom prieš laisvės kovo-tojų priekinius dalinius. Afganis-tano režimas pareikalavo, kad Pa-kistano vyriausybė karius ir sraig-tasparnius sugrąžintų į Kabulą, nes esą kariai per klaidą atsiradę Pa-kistano teritorijoje. Šį tvirtinimą, tačiau paneigia ta aplinkybė, kad kariai Pakistane pasiprašė politi-nės globos. Praneša Vatikano dien-raštis "L'Osservatore Romano".

LKB Kronika Nr. 66. Lietuva, 1985 balandžio 7 d.

LIUDIJA KGB ŠANTAŽA

KUN. ROKO PUZONO PAREISKIMAS SAUGUMO KOMITETO VIRŠININKUI

LTSR Saugumo komiteto Viršininkui

Nuorašai: 1. Lietuvos vyskupams ir vys-kupijų valdytojams. 2. Jo Magnificensijai Kauno Tarpdiecezinės Kunigų Seminarijos Rektoriui Kun. Dr. Viktorui Butkui. 3. LTSR Saugumo darbuotojui Vincui Platinskui

Kunigo Puzono Roko, Juozo s., gim. 1956. VIII. 16. Išventinto 1982. VI. 6. Gyv. Kiaukliuose, Širvintų rajonas.

P A R E I Š K I M A S

(Tęsinys)

Nurodytą dieną apie 16 val. saugumietis jau vaikštinėjo netoli viešbučio. Man atėjus, pasakė, kad pokalbis vyks viešbučio antrame aukšte. Į viešbutį jis įėjo pirmas. Man lie-pė užėiti į nurodytą kambarį po keletos mi-nučių, nes einančius kartu gali kas nors pas-tebėti. Susitikime saugumietis Vincas teira-vosi, kas naujo, klausė, ar kam nors neišsi-

pasakojau. Atsaciau, kad niekam. Įtikinė-jau jam, kad sąžinė per visą tą laiką ne-davė ramybės dėl to pasižadėjimo. Prašiau tą pasižadėjimą sunaikinti, bet saugumietis pasakė, kad jo neturįs ir kad neverta dėl to jaudintis.

Toliau Vincas pasakė, kad man belieka pa-rašyti savo autobiografiją, pasirinkus kokį nors slapyvardį. Visą žadėjo išsiųsti į Mask-vą ir niekas apie tai nesužinos.

"Darykit ką norit, bet daugiau ką nors ra-šyti atsisakau! Nusprendžiau, kad man su-jumis nepakeliui. Kam aš turiu kankintis dėl savo sąžinės priekaištų".

"Tu tikrai kažkam viską išsipasakojai! Tik-riausia kam nors iš kunigų! Jei taip tai bus ir jiems, ir tau blogai. Čia jau be kalėjimo neapsieisim. Juk tai paslapties išdavimas! Kaip iš tikrųjų yra? Svolačiau tu kalbėk! — piktai šaukė saugumietis.

Atsaciau, kad sąžinė neleidžia rašyti tai, kas priešinga mano įsitikinimams, kad ma-no autobiografiją jie ir taip gerai žino. Ta-da saugumietis dar labiau supykęs ėmė šaukti:

"Kiek aš dar su tavim čia terliosiuosi ir aušinsiu burną?! Aš tau jau ne kartą sa-kiau, kad, jei tu mums nedirbsi pagal pa-sižadėjimą, tai tavo likimas bus nepavydė-tinas: būsi sunaikintas ar uždarytas į ka-lėjimą!"

Šiame susitikime aš buvau išlaikytas vėl apie tris valandas. Jaučiausi nerviškai labai sukrėstas. Matydamas, kad gali blogai baig-tis ir, norėdamas būti kunigu, nusprendžiau parašyti autobiografiją, pasirinkti slapyvar-dį, bet vykdyti negalvoju.

Pagaliau parašiau autobiografiją. Tada saugumietis liepė pasirinkti slapyvardį. Kai ilgai nesugalvoju, jis pats pasiūlė "Vyturio" slapyvardį. Saugumietis liepė parašyti raštišką pasižadėjimą, kuriame nurodoma, kad bet kokius pranešimus, skirtus saugu-mui, pasirašysiu "Vyturio" slapyvardžiu. Vi-sa tai irgi reikėsią išlaikyti paslapyje. Su-sitikimo pabaigoje Vincas pareiškė, kad rug-pjūčio 2 d. reikės susitikti Vilniuje. Davė namų adresą ir telefono numerį.

Pasirinktą dieną anksti rytą išvažiavau iš Alytaus į Vilnių. Susitikom prie "Gintaro" viešbučio. Čia jis vėl pirmas įėjo į paskirtą kambarį, o man liepė užėiti po kelių mi-nučių.

„STIKLINIAI RAMENTAI“

Senam žmogui, ir kalbant apie išėjusią ir šiais metais „Draugo“ premijuotą knygą, tebūna leista pradėti nuo asmeniškų prisiminimų.

Vilkaviškio kunigų seminarijos vadovybė oficialiai nežinojo, kad pogrindyje vietos gimnazijos veikiančių moksleivių ateitininkų slap tas laikraštėlis „Naujas kelias“ buvo spausdinamas seminarijoje. Į tą spaustuvininkų būrelį buvau įtrauktas ir aš. Paskaitų metu slėpdavau pasuolėje nuo šafirografo sunkiai nuplaunamų dažų pamėlynavusius pirštus, nes tų darbelių iššifravimas grėsė mažiausiai atsisveikinimu su seminarija.

Laikraštėlių iliustruodamas pasikaitydavau jame spausdinamą moksleivių kūrybą. Atkreipiau dėmesį į, neprisimenu po kokiu slapyvardžiu pasislėpusios, vienos poetės eilėraščius. Juose buvo tokie nuoširdūs mergaitiškų svajonių skrydžiai, kad jie ir pro sutaną prasiskverbėdavo pačion sielon. Iš laikraštėliui rankraščius atnešančių gimnazistų iššifravome, kad ta poetė yra Julija Švabaitė. Susitikome tik Australijoje. 1955 m. ateitininkų Adelaidėje suruoštame literatūros vakare. Kartą trumpai užklydus į pp. Gylių namus Melbourne. Prisiminimuose likę tik aukšti geležiniai vartai. Ar reikalinga poetui nuo gyvenimo (nuo gatvės) atsiskirti grotom, - tada pagalvojau. Dabar matau, kad tie vartai liko Melbourne. Jų nė žymės nėra „Stikliniuose ramentuose“.

Pradedant brydę „Stiklinių ramentų“ puslapiuose pirmiausiai įkyriu uodu suzirezė mintis - ir vėl vokiečių okupacija, naciai... Ta dekoracija televizijoje ir kūryboje jau taip sudėvėta, kad net šleikštu darosi, ypač matant, kad antrasis, nė kiek nemažesnis tautų grobikas ir milijonų žudikas - rusiškasis komunizmas vis valkstomas baltais marškinėliais, vis su balandėliu rankose. Yra rašytojų, kurie tą dekoraciją sąmoningai panaudoja, no rėdami, kad jų kūriniai būtų išlei-

Saugumietį Vinčą domino mano laikysena. Klausinėjo apie mano pažintį su uoliais kunigais, jo vadinamais „ekstremistais“. Teiravosi, ką aš girdėjęs apie ekskunigą Starkų Sidabravo parapijoje metusį kunigo pareigas. Pastarąjį iškėlė kaip žmogų be veidmainystės, suradusį tikrąjį kelią. Tuo tarpu kun. A. Svarinską, kun. Sigitą Tamkevičių, kun. Juozą Zdebskį ir kt. apibūdino kaip tarybinės santvarkos šmeižikus.

Šis susitikimas užsitęsė apie dvi valandas. Išsiskiriant kelionės išlaidoms Vincas davė 25 rub., prieš tai liepęs parašyti, kad iš saugumo komiteto aš einamiems reikalams paėmiau nurodytą sumą pinigų. Matydamas mano nerimą dėl sutikimo bendradarbiauti, saugumietis dar liepė man atvažiuoti į Vilnių po savaitės, rugpjūčio 9 d.

Paskirtą dieną vėl išvažiavau į Vilnių. Man paskambinus, Vincas nurodė, kad pokalbis vyks netoli rašytojos Žemaitės paminklo esančiame viešbutyje. Į nurodytą kambarį įėjome kaip ir visais atvejais: jis pirmas, aš po kelių minučių. Klausinėjo apie daug ką. Įspėjo mane, kad būčiau atsargus Seminarijoje su kitais klierikais, kad kokiu nors būdu neišduočiau apie bendradarbiavimą. Išsiskiriant vėl kelionės išlaidoms davė 10 rub. ir užtikrino, kad dabar mano

Rašo Pr. Pusdešris

džiami okupuotoje Lietuvoje. Vėliau tą zirziantį uodą nubaidė atsiskleidusis išėjusios kelio perspektyva, užlūžusi JAV-bių dangoraižiuose. Argi galima kaltinti obelį, kad ji pavasarį apsipylė žiedais? Ar galima įtarinėti J. Švabaitę už tai, kad jos gyvenimo pavasaris sutapo su vokiečių Lietuvoje? Tiesa, romanas nepretenduoja į jos asmeniškų prisiminimus, bet savo patirtimi autorė neabejotinai remiasi į savo anuo metu išgyventas nuotaikas, nes jos piešiami vaizdai ir įvykiai įtikinančiai gyvi, veikėjų portretai reljefiški ir atpažįstami.

Šiais laikais, kada daugelis save pastatę pasaulio centru ir besąlyginiai reikalauja, kad kiti ir jų nuomonių orbitos suktųsi tik apie juos, yra nepaprastai sunku prisipažinti, jog mes, kad ir kaip save tvirtai belaikytume, kiekvienas remiamės kuo nors. Tuo „kuo nors“ yra vyras, žmona, autoritetas, teorija, religija, tauta. J. Švabaitė šiame romane kaip tik parodo, kad visi tie ramentai, neatsargiai su jais elgiantis, ar pašalinių jėgų kataklizmoze, yra trapūs kaip stiklas ir sudūžta.

Romano pagrindiniai veikėjai Magdelė ir Tomas remdamiesi savo

meile sukuria šeimą, bet išėjusios keliuose ta meilė, atsitrenkusi į vyro neištikimybę ir alkoholizmą, sudūžta. Jieškant atramos kitur, sudūžta ir Magdelės ištikimybė savo šeimai. Šipuliais suaiži ir jos religinis ramentas. Kriminalinis nusikaltimas Tomą nuveda į kalėjimą, ją - į svetimo vyro lovą. O koks sunkus grįžimas vienam prie kito, kada reikia peržengti abiejų sudužusių ramentų kalnus. Kas kalta, kad jie buvo stikliniai? Jie patys? Tremties sukurtos neįpras-tos aplinkybės? Ar viską sumaišęs karas?

Romanas „Stikliniai ramentai“ yra gyva širdimi pulsuojantis gyvenimas. Patekus į jį sunku atsiplėsti, nes pagavusi gabiai suaus-tos intrigos srovė ir įtikinančių įvykių sriautas nesulaikomai neša ligi paskutinių puslapių. Kalba graži, su poetiniais perpynimais. Knygą perskaičius „atpildu“ lieka ne tik retas estetinis pasitenkinimas, bet ir džiaugsmas, kad štai, šalia, B. Pūkelevičiūtės ir M. Katiliškio lygiagrečiai mūsų kartos valtimi į lietuvių literatūros uostą įplaukė ir Julija Švabaitė su „Stikliniais ramentais“. Reikia sveikinti ir „Draugą“, nes ši kartą atitiko kirvis kotą - premija jos vertą romaną.

Julija Švabaitė, „Stikliniai ramentai. Premijuotas romanas. Išleido Lietuviškos knygos klubas. Spausdino „Draugo“ spaustuvė, Chicago. 264 psl. Kaina \$ 9.

LIETUVIŲ INFORMACIJOS BIURAS

K R E I P I M A S I S

Lietuvių Informacijos Biuras pra-dėdamas savo veiklą kreipiasi į Australijos lietuvius, prašydamas padėti jam pirminėje kūrimosi stadijoje.

Kad būtų galima sėkmingai ir be ilgesnio delsimo pradėti vykdyti užsimitus tikslus, biurui reikia lėšų ir informacijos šaltinių. Lėšos reikalingos susirašinėjimui, informacinės medžiagos persiuntimui, brošiūrų ir kitos medžiagos spausdinimui ir įvairiom išlaidom, surištom su biuro veikla.

Biurui ypatingai reikia informacijos šaltinių lietuvių ir kitomis kalbomis: enciklopedijų, bibliografijų, brošiūrų, iškarpu, periodinės spaudos ir knygų, liečiančių Lietuvos padėtį ir įvykius joje nuo 1939 metų iki dabar. Būsime dėkingi tiems, kurie gali mums minimą medžiagą perleisti arba parduoti už prieinamą kainą.

Būsime dėkingi už prisiuntimą biurui Australijos spaudoje pasirodančių straipsnių, kuriuose yra liečiama Lietuva ar lietuviai, ypač ryšium su dabartine Lietuvos padėtimi.

Tikimės, kad visiems padedant, biuras galės atlikti savo užduotį - informuoti ir tiekti kiek galint daugiau žinių tiems, kurie rūpinasi okupuotos Lietuvos reikalais ar šiaip domisi Lietuva ir lietuviais.

Informacijos biuro adresas: Lithuanian Information Bureau, 6 Third Avenue St. Peters SA, 5069.

REMK AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDA

nes jo tikslas yra: — Skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių kultūrinės apraiškas.

Fondą stiprinsime ir jį ugdysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir nepamiršime jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.
50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.

AL Fondo Valdyba

= Japonijoje pastoviai kyla dvasiniai paaukimai. Vien šių metų pradžioje buvo išventinti 15 naujų kunigų. Krikščionys Japonijoje pasireiškia dideliu gyvastingumu ir yra vietos gyventojų labai gerbiami. Jau trečdalis visų japonų šeimų yra įsigiję Šventąjį Raštą arba kurią nors kataliko rašytojo knygą. Vienas japonas iš septynių yra lankęs katalikišką vaikų darželį, pradžios mokyklą. Japonijoje, 1984 m. paskelbtais dokumentais, yra 117.650.000 gyventojų, jų tarpe katalikų dar tik 421.090. Turi vieną kardinolą, 3 arkivyskopus, 13 vyskupų, 2.000 kunigų, seselių vienuolių 7.169, brolių vienuolių 424, dvi kunigų seminarijas su 187 klierikais.

įstojimas į seminariją esąs garantuotas, kad nereikia graužtis - viskas bus su geriausiais. Per pirmąsias Kalėdų atostogas žadėjo man paskambinti į namus. Ir vėl teksiu susitikti, nes gali iškilti įvairių neaiškumų.

Šis ketvirtasis susitikimas su saugumiečiu Vincu Vilniuje buvo paskutinis, į kurį ašėjau pagal žodinį iškvietaimą. Daugiau nėjau į panašius susitikimus ir ateityje nebeisiu, nes tai nesiderina su klieriko sąžine.

Rugpjūčio 10 d. gavau telegramą, kad esu priimtas į Kauno Kunigų Seminariją. Niekas - nei iš kunigų, nei iš artimųjų nenu-tuokė, kokie sunkūs buvo „stojamieji egzaminai“, privertę daryti sąžinės kompromisus.

Per pirmąsias Kalėdų atostogas, nesulaukęs mano skambučio saugumietis Vincas paskambino man į namus. Bet, manęs neradęs, namiškiams prisistatė kaip geras mano draugas, kuriam aš turįs paskambinti. Supratau, kas per „draugas“ skambino. Nesulaukęs iš manęs skambučio per šias atostogas, stengėsi sugauti per kitas, bet vis nerasdavo namuose. Tik antro kurso pabaigoje, per Velykų atostogas, man pakėlus ragelį, Vincas klausė, kodėl aš jam nepaskambinęs. Atsakiau jo nepažįsčius ir nenorįs turėti su juo

jokių reikalų. Saugumietis pagrasino, kad tai geruoju nesibaigs. Tada aš padėjau ragelį, nesileisdamas į jokias kalbas.

1980 m. gegužės 27 d. gavau oficialų pranešimą iš Vilniaus valstybinio saugumo. Jame buvo nurodyta, kad esu kviečiamas liudininku gegužės 28 d. 10 val. pas tardytoją Balčiūną.

Dideliam mano nustebimui saugumo rūmuose vėl pasirodė saugumietis Vincas, o ne tardytojas Balčiūnas. Aš tuoj pareiškiau:

„Esu iškviestas ne pas jus, o pas tardytoją Balčiūną. Ko čia jūs atėjote? - paklausiau jį.

Saugumietis suriko:

„Tu ką, snargliau, rupūze! Nenori jau pažinti manęs?! Spėjai jau pamiršti tai, ką buvai pažadėjęs Alytuje! Nurodinės jis čia man, piemuo! Kalbėsi su manimi ir su tardytoju Balčiūnu.“

„Prašau nesikolioti. Jei koliositės, su jumis nekalbėsiu!“

„Žiūrėk, kaip tave išauklėjo visokie svarinskai ir tamkevičiai Tu jau pasidarei labai didelis ponas ir nenori visiškai su mumis kalbėtis“ - ironizavo saugumietis.

(Bus daugiau)

Melbourno Lietuvių klubo valdybos rinkimai

Siais metais kadenciją baigia keturi MLK Valdybos nariai. Jie visi sutiko kandidatuoti kitai kadencijai. Šių metų rugpiūčio 9 dieną bus visiems susimokėjusiems nariams (t.y. už 1985 metus) išsiuntinėta balsavimo kortelės ir kiti klubo dokumentai. Nariai, kurie yra pakeitę adresus, yra prašomi kuo greičiausiai pranešti klubui, kad galėtų gauti korteles ir klubas turėtų tikslus adresus. Metinis klubo susirinkimas įvyks šių metų rugsėjo 14 d. Visi nariai yra prašomi dalyvauti, nes bus diskutuojama svarbūs reikalai, kurie liečia visus narius.

Cia, žemiau, yra dedamas balsavimo kortelės pavyzdys.

BALSAVIMO KORTELE

Balsuoti galima tik už keturius narius arba mažiau. Prašome išbraukti pavardes tų kandidatų, už kuriuos nenorite balsuoti ir gražinti korteles ne vėliau kaip iki rugsėjo 9 dienos. Gražinti galima paštu arba įmetant į balsavimo dėžutę, kuri bus klubo patalpose.

KANDIDATAI

Aldona Butkutė, M. App. Sc. Dirba Melbourno universitete kaip medicinos tyrimo mokslininkė. Aldona yra dirbusi Melbourno apylinkės ir Krašto valdybose, o taip pat ir Baltų Taryboje. Šiuo laiku ji dirba su kongresiniu jaunimo komitetu ir lietuviška radijo valandėle.

Dr. Paulius Kabaila yra dėstytojas La Trobe universitete, Statistikos departamente. Jis yra Korp! Romuvos narys. Dabar Paulius baigia trečius metus kadenciją klubo valdyboje sekretoriaus pareigose. Jo nuomonė yra, kad klubas turėtų paremti lietuviškas organizacijas finansiškai, tiesioginiai ar netiesioginiai, kada klubas pats yra gerame finansiniame stovyje.

Gediminas Paulius Statkus. Dirba valdiškoje įstaigoje, RCA, kaip analist - programmer.

Daugelį metų yra dirbęs įvairiose lietuviškose organizacijose: skautų, sporto, tautinių šokių ir akademikų. Taip pat jis įsteigė ir vadovavo "Ventos" tautinių šokių grupei ir pirmininkavo "Perkūno" sporto klubui. Dabar Gediminas baigia kadenciją klubo valdyboje parengimų vadovo pareigose. Gediminas priklauso Korp! Romuva, yra skautas Vytis ir augina tris lietuviukus.

Petras Sungaila yra baigęs Mo-

nash universitete humanitarinius mokslus ir išigijo mokytojo diplomą. Petras mokytojavo virš 20 metų Australijos mokyklose, o taip pat mokytojavo ir vadovavo šeštadienio mokykloje, lietuvių kalbai 12 metų. Jis iškovojo lietuvių kalbos pripažinimą Australijos mokyklose brandos atestato (H.S.C.). 7 metus dirbo kaip vyriausias egzaminatorius prie egzaminų komisijos. Dirbo Krašto Valdyboje, švietimo vadovo pareigose. Dabar Petras baigia kadenciją klubo valdyboje pirmininko pareigose.

Petro elgimosi linija yra: laikyti klubą gerame finansiniame stovyje, sutelkiant lėšas daugiau iš sveitimausių. Pagerinti klubą narių naudai ir kiek galint padėti jauniui.

Genutis Žvinakis dirba pašte. Aktyvus narys Šaulių organizacijoje. Priklauso sporto klubui "Varpas". Jis yra dažnas klubo lankytojas ir paslaugus kada yra reikalus. Genutis baigia kadenciją klubo valdyboje virtuvės reikalams.

Melbourno Lietuvių Klubo V-ba

Tabako rūkymas

Tabako rūkymo stipriausieji rėmėjai yra suaugusieji. Atsižvelgiant į šį faktą turime pripažinti, kad įdėtas darbas pakreipti jaunimą nuo tabako vartojimo yra nepasisekęs. Jei tas darbas būtų pasisekęs, tai suaugusių rūkorių nebūtų.

Visokio būdo bandymai atkurti žmogų nuo rūkymo yra davę 25 procentus pasisekimo tarp jaunimo žemiau 18 metų ir suaugusių virš 18 metų amžiaus. Bandymai sustabdyti rūkymą prasidėjo maždaug 1947 metais, kai pradėjo mirti nuo plaučių vėžio sugrįžę po karo Amerikos kariai. Savo susirgimais atkreipė valdžios dėmesį ar kartais nebūtų kare gavę pradžia plaučių vėžio.

Taip per paskutinius 40 metų Amerikos tyrinėtojai ejo psichologiniu keliu, bandydami sustabdyti rūkymą. Anglų tyrinėtojai daugiau prisilaikė galvojimo, kad rūkymas nėra tiek psichologinis silpnumas, kiek nikotino, tai yra narkotikų reikalavimas.

Amerikos Sveikatos biuras 1982 m. pranešė, kad mirtingumas susijęs su vėžiu 30% priskaitomas tabako naudojimui. Taip pat 85% plaučių vėžio ligų priskaitoma rūkioriams. Rūkoriai dažniau serga gerklės, burnos, stemplės ir inkstų vėžiu negu nerūkoriai.

Tyrinėtojas Perry 1980 m. savo rašto darbe sako, kad mokyklinio amžiaus vaikai dažniausiai pradeda rūkyti VII ir VIII skyriuje. Rūkymo priežastys šio amžiaus vaikams yra tos, kad jiems radijas, televizija, laikraščiai, reklamos ir rodinėja, kad rūkyti yra vyriška, suaugusių elgimasis tuo būdu yra patrauklesnis kitai lyčiai ir esi savistovus.

Bandymai sustabdyti jaunimo rūkymo pamėgimą, vien tik išaiškinant rūkymo kenksmingumą kū-

nui, nėra davę vaisių. Tyrinėtojas Perry su savo darbuotojais panaudojo filmus, paskaitininkus, davę pavyzdžius, paaukodamas visą dėmesį šiam darbu. Pirmą mėnesį metė rūkyti 70% rūkančių vaikų, bet kai patikrino po 6 mėnesių, tai rūkorių skaičius buvo toks pat, kaip prieš pradėdant perauklėjimo programą.

Geriausieji rezultatai su vaikais panaudojant draugus ar bendraamžius ar paskaitininkus kaip pavyzdžiu.

Tarp suaugusių geriausias metodas mesti rūkyti yra pačio žmogaus nutarimas tai vykdyti. Šis būdas duoda 95% sėkmingumo. Likusieji, negalėdami patys sustoti, eina pas daktarus, kad jiems padėtų. Čia sėkmingumas yra 25%, tiek pat kiek vaikams. Suaugusių bando išgydyti panaudojant peršvietimą, hipnotizmą, kinietišką adatų gydymą.

Amerikoje 1982 m. pasibaigė didžiausias ir brangiausias eksperimentas sustabdyti žmones nuo rūkymo. Jis naudojo psichologinį būdą. Užtruko 6 metus. Įtraukę 12.866 smarkiai rūkančių vyrų, parinktų iš 361.662 savanorių ir kainavo 16 milijonų dolerių. Amerikiečiai tai vertina dideliu pasisekimu, kuris davė 40% sėkmingumo.

Anglų tyrinėtojai patikrinę amerikiečių darbus, su pajuoka sako, kad amerikiečiai tame darbe naudoja nesuvirškinamus sakinius, pretenduodami į akademikus. Toliau aiškina, jei atmestume cigarų ir pypkių rūkorius, kurie dūmus traukia į plaučius, tuos žmones, kurie per paskutinius 6 metus reguliariai meta ir vėl pradeda rūkyti, ir 1981 m. nežmoniškai aukštų taksų pakėlimą tabakui, tai gausime tik 20% žmonių, metusių rūkyti naudojant šią amerikiečių programą.

Anglų tyrinėtojai daugiau prisilaiko gydymo būdų nuo narko-

— Paryžiuje leidžiamas persekiojamai Bažnyčiai skirtas mėnesinis žurnalas prancūzų kalba "Catacombes" brželio laidoje numerio didelę dalį skyrė informacijom apie religinę padėtį Pabaltijo kraštuose, ypač Lietuvoje. Pabaltijo tautų bičiulis ir jos teisių gynėjas pastorius Hoffman apžvelgia dokumentinę medžiagą apie žmogaus teisių ir religijos laisvės varžymus, spausdinami kun. Alfonso Svarinsko ir kun. Sigitio Tamkevičiaus laišakai iš koncentracijos lagerių Sibire. Informuoja apie kun. Jono Kastyčio Matulionio ir Vlodo Lapienio suėmimus, apie sąžinės belaisvį Povilą Pečeliūną.

tikų, vietoje psichologinio būdo, kaip daro amerikiečiai.

Tyrinėtojas Jervis duoda normuotai kramtomą gumą su nikotinu. Taip daro ir tyrinėtojas Raw. Šiuo metodu išgydoma ilgiau negu metams 38% - 48% visų rūkytojų. Kiti duoda uostyti tabaką, kaip tyrinėtojas Russel 1980 m. Rezultatai panašūs kaip ir su kramtoma guma. Pagal Russel 1979 m. tyrimėjimus teigiama, kad daktaro patarimo paklauso 4% visų rūkorių ir jeigu kiekvienas daktaras, kurių Anglijoje yra apie 20.000, normalia eiga patartų savo pacientams, tai kas metai rūkorių skaičius sumažėtų maždaug po pusę milijono.

Atrodo, kad lengvo atsakymo tabako vartojimo klausimui nėra.

Viktoras Adomavičius

ŽIEMOS SPORTO ŠVENTĖ

Siais metais Žiemos sporto šventė įvyks rugsėjo 21 d. Slidinėjimas ir kitokie sniego žaidimai įvyks Guthega kurorte, o apsigyvenimui yra užsakyta vietos Jindabyne. Vakarinės iškilmės taip pat įvyks Jindabyne.

Šventę organizuoja Canberros "Vilkas" ir numato žiemos sporto formatą pakeisti nuo buvusių švenčių. Į Žiemos šventę visuomet atvažiuoja žmonių, kurie nėra slidininkai, bet tiksliai sniego mėgėjai. Taigi rengėjai numato suorganizuoti daugiau pramoginių žaidimų, taip kad visi šventės dalyviai turėtų progos pasidžiaugti sniegu.

Apygyvendinimas yra užsakytas penktadienio, rugsėjo 20 d. ir šeštadienio, rugsėjo 21 d. naktims. Kaina \$ 19 už naktį. Prašome registruotis atsiųsdami pilną apsimokėjimą \$ 38 iki rugpiūčio 31 d. Vilko sporto klubui: Ridas Daukus 11 Sampson Cl. Melba ACT 2615, tel. 53 1667 (namai), 45 86 46 (darbas).

R. A. Daukus

KATALIKISKOS SPAUDOS MĖNUO AUSTRALIJOJ 1985

REMIU TEVIŠKES AIDUS

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

MANO AUKA \$ _____

Prenumerata \$ _____

Čekius rašyti: TĖVIŠKĖS AIDAI

Kas nori pakvitavimą, pridėti pašto ženklą.

Tėviškės Aidai, 18 Henry St. Kensington Vic. 3031

Šią kortelę iškirpti ir pasiųsti Tėviškės Aidams.

VI PLJK Organizacinis Komitetas maloniai kviečia visus į

KONGRESO PUOTĄ - BALIŲ

rugpiūčio 10 d. šeštadienį, 7.30 v. v.

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Gros jaunimo orkestras "DABAR" ir styginis kvartetas. Laimingas įėjimo bilietas laimės raguočių.

Įėjimas \$ 15 visiems.

Pelnas skiriamas VI PL Jaunimo Kongresui Australijoje.

Bilietus prašome užsisakyti pas G. Mackevičienę, tel. 560 6187.

Apranga vakarinė.

VI PLJK Organizacinis K-tas

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Rugpiūtis - Katalikiškos Spaudos mėnuo. Tėviškės Aidams aukas sek madieniais priiminės prie bažnyčios Parapijos kioske ALK Federacijos Valdybos nariai. Kas vertiname Tėviškės Aidus - atneškime savo dalį jų išlaikymui.

Pakrikštytas Bradley Povilas Fyfe, Greg ir Reginos Žvinakytės — Fyfe sūnus, jiems atskridus iš Alice Springs SA. Krikšto tėvai: Suzanne Fowler ir Viktoras Žvinakis.

Teresė Grigaliūtė jau sveiksta, grįžo iš Austin ligoninės, dabar namuose pas savo mamą Mariją Grigalienę Newporte. Už savo tėvelį a.a. Joną Grigalių, mirties 18-tose metinėse užprašė šv. Mišias.

Retos šv. Mišių intencijos: A. J. Varkaliai užprašė šv. Mišias už žmonių kankintojus, kad jie atsiverstų, ir už jaunimą, kad dau-

giau grįžtų prie Dievo.

Marija Kazlauskienė, 72 m. amžiaus, mirė St. Vincent ligoninėje rugpiūčio 4 d. rytą. Rožančius Tobin koplyčioje North Melbourne VIII. 6. Laidotuvių šv. Mišios šv. Jono bažnyčioje VIII. 7 ir palydėta į Springvale kapines, kur yra palaidotas jos vyras Vacys Kazlauskas, miręs 1979. IV. 30. Laidotuvėmis rūpinosi jos duktė Elena Špokevičienė.

Katalikių Moterų Draugijos metinė šventė bus švenčiama iškilmin gomis Marijos Ėmimo į Dangų šv. Mišiomis rugpiūčio 18 d. Visos Draugijos narės kviečiamos dalyvauti pamaldose, į jas eisime riškiuoti su vėliava. Po pamaldų pietūs su vyrais, užsirašyti dėl jų pas valdybos nares ar paskambinti telefonu 819 1431. Praneša Valdyba.

Geelonge lietuviškos pamaldos rugpiūčio 18 d. šv. Jono bažnyčioje 9.30 val. ryto.

A † A ALDONAI ŽVINAKIENEI

mirus, jos vyrą Romą, dukras Reginą su šeima ir Audrą, sūnų Viktorą, jos tėvelius E. P. Markonius ir V. P. Morkūnų šeimą nuoširdžiai užjaučiame gilaus skausmo valandose ir kartu liūdime. Soc. Globos Moterų D-ja Melb.

"Ateis pavasaris, žydės žilvičiai ir klevai - tavęs nebus. Ateis duktė, ateis sūnus, ateis kiti, kur tu buvai — tavęs nebus".

B. Brazdžionis

A † A ALDONAI ŽVINAKIENEI

iškeliavus amžinam poilsiui, josios vyrą Ramutį, dukras — Reginą su šeima, Audrą, sūnų Viktorą, tėvus P. E. Markonius, uošvius P. V. Morkūnus ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir reiškiam gilią užuojautą, kartu prašome Aukščiausiojo, kad suteiktų jiems stiprybės dideliame skausme, o Aldonos sielą tepriima į savo Ramybės Karalystę.

Kartu liūdi vilkaviškėčiai:

J. A. Baltrukoniai	S. Pankevičienė
B. O. Duobai	A. R. Plečkauskai
J. T. Jurgelaičiai	A. A. Sadauskai
R. Kaunienė	J. T. Seliokai
J. L. Kemežiai	P. Dr. S. Šurnai
R. V. Kačerauskai	M. Verbylienė
B. Mačiulaitienė	V. J. Žitkevičiai

A † A ALDONAI ŽVINAKIENEI

mirus, jos vyrui Romui, dukroms Reginai ir Audrai, sūnui Viktorui, jos tėveliams ir giminiams liūdesio valandą reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir drauge liūdime.

L. Z. Sadauskų P. J. ir L. R. Vaičiaiū šeimoms

Brangiai

A † A ALDONAI ŽVINAKIENEI

mirus, likusiems skausme: vyrą Ramutį, dukras - Reginą su šeima, Audrutę, sūnų Viktorą ir Aldonos tėvelius ponus P. ir E. Markonius nuoširdžiai užjaučiame.

Milda, Vytautas, Kristina, Ričardas Dideliai Genovaitė Šemienė ir B. J. Makuliai.

A † A ALDONAI ŽVINAKIENEI

mirus, jos vyrą Ramutį, jo šeimą, gimines ir artimuosius liūdesio valandoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Birutė ir Viktoras Stalbai
Anelė ir Antanas Morkūnai

SYDNĖJUS

ATŽALOS TEATRO SPEKTAKLIS

Sydnėjaus "Atžala" teatro grupė, režisuojant Daivai Bieri, išėjo į sceną liepos 7 d. su nauju veikalu Paul Osborne trijų veiksmų pjese "7 AM". Šį veikalą į lietuvių kalbą išvertė E. Jonaitienė, suteikdama jam titulą "Kur aš esu".

Aktoriai šiame veikalė: Laurie Cox, R. Žižytė - Blandjaar, A. Vingienė, K. Dauguvietytė, J. Šarkauskas, H. Sliteris, D. Karpavičienė, G. Reinigerienė, V. Šliogeris. Prie veikalą pastatymo prisidėjo sufleraudama I. Dūdaitienė, dekoracijos J. Janavičienės, garsų technikas - Kęstas Ankus ir administratorius - Juozas Maksvytis.

Veikalas su kai kurių artistų ilgomis rolėmis sukosi apie kaimynystėje gyvenančias keturias seris. Vytenis Šliogeris, pagrindinėje Tomo Swanson rolėje, vyras Ritos (G. Reinigerienė) be abejonės šio vakaro žvaigždė. Puikus rolės mokėjimas aktoriui priduoja pasitikėjimą. Vytenis Šliogeris įvairiose situacijose jautėsi laisvai, jo kalba įtikinanti.

Negalima prabėgomis praeiti apie australiuką Laurie Cox, kuris išmoko lietuvių kalbą iki tobulumo, kad galėjo atlikti didelę Edvardo rolę. Tai senbėnis sūnus vienos seserų. Jo ilgų metų meilužė Rasa Žižytė - Blandjaar. Laurie Cox sugebėjo publiką ir prajuokinti. Jonas Šarkauskas Alekso Bolton rolėje, pasimetęs vyras, vis ieškojo, kur jis yra, geriau pasakius truputį "maišu trenktas". Progai pasitaikius palieka namus, bet savęs nesuradęs vėl grįžta į juos. Danutė Karpavičienė - Annos Gibbs rolėje, senmeigės rolėje, buvo įdomi, įtikinanti. Gyvendama pas savo seserį Ritą, ji slapta buvo išimylėjusi į jos vyrą Vytenį Šliogerį. Kadangi programoje nebuvo veikalo santraukos, tai prasidėjus vaidybai buvo sunku susigaudyti apie ką ten kalbama. Veikalas nelietuviškas, nors ir lietuvių kalboje. Ilgos rolės ir dialogai vietomis buvo gan nuobodūs.

Darbo buvo įdėta labai daug, bet ar atsiektą lauktų rezultatų? Ar nebūtų pravartu pasidairyti į lietuviškus veikalus, kurie vis tik yra artimesni mūsų publikai! Publikos netrūksta teatro spektakliuose. Į šį spektaklį atsilankė virš 200 žiūrovų. Tai reiškia, kad mūsų žmonės vaidybą mėgsta, tik reikia pagalvoti, ką atsilankanti publika geriau mėgsta.

Švedijos Kalmar uoste, kuris yra priešais Palangą, nuo sovietų žvejų laivo nušoko jūrininkas, 20 m. amžiaus, ir pasiprašė politinės globos, pareiškė, kad jis yra iš Lietuvos, — praneša "The Herald" dienraštis rugpiūčio 5 d. vakarinėje laidoje.

● **Canberra.** Vienas žymiausių Amerikos kritikų akademikas Andrew Mack Federalinės valdžios pas kirtas Australijos Tautiniame Universitete naujo Taikos Tyrimo Centro vadovu. Jis kaltina Ameriką už modernų apsiginklavimą, bet nutyli Sovietų Sąjungos dar didesnę apsiginklavimą, skirtą pasaulio "išlaisvinimui".

NEWCASTLE

Po kun. P. Mortūzo atnašautų pamaldų liepos 29 d. Broadmeadow priemiestyje šv. Lauryno bažnyčios salėje įvyko metinis Newcastle lietuvių susirinkimas. Vienbalsiai niu kasteliečių išrinktas visada populiarus susirinkimo pirm. dr. M. Šeškus pasikvietė Roką Lapinską sekretoriauti. Susirinkime nedalyvavusio valdybos pirmininko vardu kalbėjo jo žmona Colette Žukienė. Ji savo vyro vardu padėjo kuo būvusios valdybos nariams iš darnų ir našų darbą, o bendruomenei — už valdybai parodytą didelę paramą praėjusių dviejų metų bėgyje. Buvęs apyl. valdybos kasininkas Algis Bajelis susirinkusiems pranešė, kad šiuo metu kasoje randasi \$ 1.658. Revizijos komisijos pirm. dr. M. Šeškus susirinkimui pranešė, kad komisija padariusi kasoje reviziją, rado jog kasos knygos yra vedamos tvarkingai. Be savo tiesioginio valdybos kasos patikrinimo darbo, revizijos komisija pasiūlė Čikagos universitete lietuvių kalbos katedrą paremti \$ 100 suma ir "Mūsų Pastogę" - \$ 50. Susirinkimo dalyviai revizijos komisijos pasiūlymą pritarė. Be to, buvo palikta būsimo liet. apyl. valdybos nuožiūrai finansiniai paremti Newcastle lietuvių kapelioną kun. P. Mortūzą.

Newcastle lietuvių bibliotekos vedėja Viktorija Kristensen pranešė, kad nuo N. liet. valdybos pareitų 2 metų bėgyje gavo virš \$ 400 paramos. Juozas Česnaitis pranešė apie Canberroje vykusias Lietuvių Dienas. Vyko Newcastle liet. apyl. valdybos rinkimai. Į naują valdybą išrinkti: Stasys Žukas, Zina Zakarauskiene, Birutė Gasparonienė, Violeta Walsh ir Juozas Česnaitis. Į revizijos komisiją: dr. M. Šeškus, Alfonsas Bajelis ir Jeronimas Pranckūnas. Naujai Valdybai mes linkime našaus ir darnaus darbo.

Emilija Daugelienė spalio 12 d. išskrenda į JAV aplankyti savo vyriausiąją dukrą Aldoną Los Angeles mieste. Kelionėje išbus 6 savaites.

Rugpiūčio 17 d. dr. Gerutis Kišonas skrenda į Vilnių. Ten jis tikisi pamatyti savo plačią ir nematytą giminę.

Jūratė Ivinskienė rugpiūčio 10 d. su savo draugų būriu skrenda į Naują Zelandiją. Ten mūsų Jūratė žada su pašliūžomis skraidyti nuo aukštų ir amžinu sniegu nuklotų kalnų viršūnių ir pilnus savo plaučius prisikvėpavusi tyro kalnų oro, ant delnų atnešti skaisčią kalnų saulę. S.Z.

MELBOURNAS

SAULIAI !

DLK Vytenio Šaulių kuopos šauliai ir šaulės yra kviečiami kuo skaitlingiausiai atsilankyti į jaunimo ruošiamą Puotą - Balių Lietuvių Namuose rugpiūčio 10 d. Savo atsilankymu atliksime šaulišką pareigą ir kartu paremsime VI Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą, kai tą puotą ruošia to kongreso Organizacinis Komitetas.

Šaulių Kuopos Valdyba

Nuoširdžiai dėkoju visiems mane lankiusiems Geelongo ligoninėje po operacijos, už gėles, maldas, dovanas, o ypatingai mano gyvybę išgelbėjusiam gerbiamajam Dak tarui Rimantui Sarkiui.

Bronė Sutienė

Adelaidės kronika

Adolfas Bulis, žmonos Elenos su talkininkėmis liepos 27 d. Liet. kat. centro salėje suruoštomis šauniomis vaišėmis, atšventė savo amžiaus 60 m. sukaktį ir ankstyvą išėjimą pensijos laisvėn.

Vaišes pravedęs V. Baltutis, status palaiminus kun. J. Petraičiui, MIC, supažindino susirinkusius su vaišių "kaltininku". A. Bulis yra žemaitis iš Skuodo. Mokslą gimnazijoje nutraukus rusų ir vokiečių okupacijoms, praėjęs DP "stacijas" Vokietijos stovyklose, atvyko į Adelaidę, kur 34 m. dirbo mies to transporte. Šeimoje trys sūnūs ir trys dukros. Dėl savo linksmos nuotaikos ir vaišingumo yra visų mėgiamas, ką parodė ir vaišėse dalyvaujančių gausus skaičius.

Jam pareiškusių savo sveikinimus ir linkėjimus susidare visa eilė: kle bonas kun. J. Petraitis, MIC, V. Opulskis - Parapijos tarybos vardu, S. Pusdešrienė - L.K. Moterų d-jos vardu, ramovėnų pirm. V. Vo sylius, A. Kubilius - žemaičių vardu, biliardo lošėjų vardu - J. Vitkūnas, šachmatininkų - L. Šlaustas, kaimynas - J. Delmolin. Vaikai prie savo sveikinimų prijungė "Egipto piramidę".

Žmona Elena padėkojo už tai, kad visi jos Adolfą taip myli, ir padėjusioms suruošti vaišes. Padėkos žodį tarus pačiam Sukaktuviniui, vaišės su šokiais ir dainomis užsitęsė iki paryčių.

Mielam A. Buliui - sėkmės poilsyje ir darbuose, ypač mūsų lietuvių parapijoje.

Antanina Valaitytė - Janušaitienė, 72 m. amžiaus, mirė liepos 20 d. kilusi iš Vilkaviškio apskr., ilgesnį laiką gyvenusi Mt. Gambier SA. Išaugino dukrą ir 5 sūnus, iš kurių Juozas savo laiku buvo garsus Australijoje baletu šokėjas. Jos vyras Jonas yra miręs prieš 5 metus.

Liepos 23 d., po kun. J. Petraičio už mirusių aukotų Mišių šv. Kazimiero bažnyčioje, gausaus būrio artimųjų velionė buvo palydėta į Enfieldo kapinių krematoriumą. Amžinąjį džiaugsmą suteik jai, Viešpatie.

CANBERRA

Liepos 28 d., sekmadienį, vietos lietuviai dalyvavo demonstracijoje prie Sovietų ambasados Canberroje, protestuodami dėl prieš 10 metų pasirašytų nutarimų nesilaikymo, kas liečia žmogaus teises. Protestas buvo suorganizuotas ACT skyriaus Jaunų Liberalų, dalyvaujant pabaltiečiams, Tautinei partijai, žydų bendruomenei, Rytų Europos grupėms ir kitiems. Kalbėjo Dr. M. Lawriusky iš La Trobe universiteto ir W Maley - Dantroon Karo mokyklos. Buvo bandoma įteikti ambasadoriui laišką, adresuotą Gorbačioviui, tačiau niekas iš ambasados nepasirodė.

Buvo pritarta įsteigti Sovietų stebėjimo Komitetą Canberroje, kuris keltų į viešumą žmogaus teisių nusizengimus Sov. Sąjungoje, į kurią įregistruotas ir lietuvių apylinkės valdybos atstovas.

Skubiai suorganizuota demonstracija nors ir nedidelė (apie 100), bet savo tikslą atsiekė: vakare buvo parodyta televizijoje ir sekantį dieną aprašyta laikraštyje. km

NAUJI LEIDINIAI

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Metraštis VI. Redaguoja A. Liuima SJ. Spausdino Pontificia Universita Gregoriana spaustuovė Romoje 1985 m., psl. 509, didelio formato, kaip ir visa serija, kaina USA \$ 38. Užsakymus siųsti: Rev. prof. A. Liuima, Piazza della Pilota 4, 00187 Roma, Italia. Turinyje: V. Gaidžiūnas OFM - Šv. Benedikto regulos vienuoliai Lietuvoje - Benediktinai, Kamalduliai, Kartūzai, Cistersai, Trapistai, Benediktinės, Cistersės. A. Šlepetytė - Janavičienė - Lietuva Milašiaus kūryboje, P. Rabikauskas SJ - Medžiaga senojo Vilniaus istorijai, Vilniaus Akademijos rektorai, J. Gobis - Tautybė ir kūryba, P. Dalgintis SJ - Urugvajaus lietuviai, istorinė raida, V. Vyčinas - Žmogus ir technika, P. Maldeikis - Prelatas M. Krupavičius, A. Rubšys - Šv. Rašto vertimai, Knut - Olaf Falf - Studijos apie Suvalkijos vandenardžius tyrinėjimų santrauka. Asmenvardžių ir vietovardžių rodyklė.

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Suvažiavimo Darbai X Redaguoja A. Liuima SJ, spausdino Pliniana spaustuovė Selci, Perugia - Italijoje. Psl. 392, kaina USA \$ 30. Užsakymus siųsti Rev. prof. A. Liuima SJ aukščiau duotu adresu, kartu su čekiu. Turinyje: Pralkalba, turinys, suvažiavimo programa. Pilnaties posėdžių paskaitos ir skaitytos studijos sekcijose - Teologijos, Filosofijos mokslų, Istorijos, Lietuvių kalbos ir Literatūros, Architektūros ir Menotyros, Medicinos, Politinių mokslų ir suvažiavimo darbų eiga. Šios abi knygos yra kultūrinis minčių, lėdų aruodas, kiekvienam jas skaitančiam praplės dvasinį akiratį.

Aidai, kultūros dvimėnesinis žurnalas, kovas - balandis. Vyr. Redaktorius Dr. Leonardas Andriekus OFM. Leidžia Tėvai Pranciškonai, 361 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207. Metams USA \$ 20. Turinyje: V. Kavaliūnas - Dialogas tarp žemės ir dangaus mūsų literatūroje, B. Brazdžionis - Lemties mirazho mįslės, K. Trimakas - Išėjimas lietuvių jaunimas pasaulyje, Dr. J. Balys - Dail. A. Gudaičio tapyba arba Naujoji Vilniaus dailės mokykla, Prisiminimai apie Tėvą Viktorą Gidžiūną, Skyriai - Iš minties ir gyvenimo, Mūsų buityje, knygų recenzijos.

Visas Raštas yra Dievo įkvėptas ir naudingas mokyti, barti, taisyti, auklėti teisume, kad Dievo žmogus taptų tobulas, pasiruošęs kiekvienam geram darbui. (2 Timotiejui, 3,16-17).

LAIŠKAS REDAKCIJAI

"Tėviškės Aidų" nr. 29 A. Urnevičienės buvau išvanotas kaip lietuviškoje pirtyje. Vietoj atidžiau pažiūrėjusi į tai, kas mano buvo parašyta ("T.A." nr. 26), ji daug savyje turimos tulžies skyrė mano asmeniui. Asmens niekinimas yra pats primityviausias sąskaitų suvedinėjimo būdas: - Tu toks, tu anoks, o norėdamas įrodyti, kad toks nesu, negi po garbės teismus tampysies.

Nesigriebdamas "atkepi pyragi" metodo ir nebūdamas nei "galingų nuodų", nei "geluonių" ekspertas nerizikuoju leisti į tą A. Urnevičienei žinomą sritį, tačiau, sveikindamas naują laikraščio korespondentę, norėčiau atkreipti jos dėmesį į tai, kad reikia mokėti ne tik rasyti, bet ir skaityti.

Stai mano sakiny, sukėles tokią furorišką A. Urnevičienės reakciją:

"Beveik prieš pora metų Adelaidės šv. Kazimiero lietuvių parapijoje prasidėjusios kontraversijos, kurios tiesioginiai lietė čia jau 23 metus sėkmingai dirbančius tėvus marijonus ir is Vokietijos Adelaidėn atvykusį kun. dr. A. Savicką, suskaldė lietuvių bendruomenę į dvi stovyklas"...

Tą mano sakinį A. Urnevičienė savo laiške redakcijai taip perduoda:

"Stai koks kunigas A. Savickas ten (į Perthą. P.P.) atvyksta, jis "suskaldė Adelaidės lietuvių bendruomenę į dvi stovyklas".

Kiek aš suprantu lietuvių kalbą, mano parašytame sakinyje veiksnys yra "kontraversijos". Taigi, mano teigimu, jos suskaldė bendruomenę. Jei tą veiksmą A. Urnevičienė priskiria kun. Savickui, tai jau ne mano, bet jos atradimas, ne mano straipsnio, bet jos laiško teigimas. O jeigu jau kalbėti apie reagavimo galimybę, pirmieji turėjo reaguoti tėvai marijonai, nes kun. Savickas mano sakinyje tik po jų paminėtas. Bet jie, matyt, lietuvių kalboje geriau orientuojasi.

Kitas A. Urnevičienei užkliuvęs mano straipsnio sakiny: "Vysk. P. Baltakis, kantriai išklauses visų, kurie tik į jį kreipėsi, padarė savo sprendimus - išėmė kun. dr. A. Savicką iš Adelaidės arkivyskupijos jurisdikcijos ir jį paskyrė kapelionu Pertho lietuviams".

Pažiūrėkime, ką iš to mano sakinio "išskaitė" A. Urnevičienė:

"... vysk. P. Baltakis kantriai išklause įvairius nusiskundimus, bet, kad padarytų "tvarką" Adelaidėje, išėmė kun. Savicką ir paskyrė į Perthą, kad jis daugiau nekeltų neramumų Adelaidėje".

Taigi, kas niekina kunigą? Kurio pasakymuose yra tie "galingi nuodai"? Kas neramumų kėlimą priskiria kun. Savickui? Kas daro "širt gėlas" jo motinai?

Laikraštyje spausdinto mano straipsnio tikslas buvo konstatuoti faktus, kad vysk. P. Baltakis kun. Savicką paskyrė į Perthą, kad marijonų Generolas marijonus paliko Adelaidėje. Jeigu A. Urnevičienė savo laiške redakcijai turėjo misiją kun. dr. A. Savicką pristatyti Pertho lietuviams, tai yra jos sumanymas ir jos pristatymas. Visa tai ji galėjo atlikti ir nesuradama mano straipsnyje to, ko jame nėra.

Pranas Pusdešris

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvirtad., - - - - - 5 - 10 val.
ANTRADIENIAIS KLUBAS UZDARYTAS
Penktadieniais - - - - - 5 - 11.30 val.
Šeštadieniais - - - - - 2 - 12.30 val.
Sekmadieniais - - - - - 12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad. ir šeštad. nuo 6 val.
Sekmadieniais - - - - - nuo 1 val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8 val. ŠVEDIŠKAS STALAS - SMORGASBORD
Kaina tik \$ 3. Kviečiame visus.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus, kodėl ne Lietuvių Namuose? Kodėl nepasiteirauti? Skambinkite 708 1414.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, NSW.

Tel. 724 5408. Veikia vis is 24 valandas per parą.

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVES

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

Tobin Brothers Pty. Ltd. Funeral Directors.

North Melbourne: 189 Boundary Rd., 3051. 329 6144
Frankston: 222 Cranbourne Road, 3199. 789 6766
Glenroy: 111 Wheatsheaf Road, 3046. 306 2044
Malvern: 1382 High Street, 3144. 509 4720
Noble Park: 505 Princes Highway, 3174. 546 7644

— Dr. Kazys Bobelis - VLIKO pirmininkas, ir VLIKO vicepirm. L. Grinius, grįždamas iš Stokholmo lankėsi Anglijoje rugp. 3-4 dienomis, buvo skautų stovykloje, susitiko su Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos Centro Valdyba ir Lietuvių Namuose rugpiūčio 4 d. padarė pranešimą.